75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 187. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ЖОВТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 9, 1968 No. 187. VOL. LXXV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Вівторок, 8 жовтня, 1968

В АМЕРИЦІ

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА 7-ГО ЖОВТНЯ почав свою 179-річну сесію під проводом головного судді Ерла Воррена, який був повідомив про свою резиґнацію після скінчення 75-ох років, але який не міг залишити свого становища тому, що Сенат не затвердив номінації на головного суддю судді Ейба Фортаса. Найвищий Суд в першому тижні своєї праці розгляне 600 скарг, які надійшли під час літніх вакацій. 14-го жовтня в понеділок Найвищий Суд повідомив, які справи він буде розглядати на цьогорічній сесії, а які відкинено. На порядку є відклик кандидата Незалежної Партії Джорджа Воллеса від рішення Леґіслятури в стейті Огайо, яка не хоче поставити його на виборчий список між президентськими кандидатами. Найвищий Суд більшістю 8-ох до одного голосу відкинув апеляцію 256 резервістів, які твердили, що війна у В'єтнамі незаконна, і тому не хотіли їхати до В'єтнаму.

БІЛЬШІСТЬ АМБАСАДОРІВ ДО ОН гадають, що у президентських виборах 5-го листопада переможе Ричард Ніксон. Совєтський дипломат питався американського дипломата про те, що він думає про сенатора Трустана Мортона, якого Ніксон найменує своїм державним секретарем. Американець відповів, що він нічого про це не думає, а совєтський дипломат заявив, що він багато думає про те, хто буде новим президентом ЗСА. Більшість амбасадорів в ОН передбачає перемогу Ніксона. Цього року є більше зацікавлення президентськими виборами, які можуть принести зміну в закордонній політиці цієї країни. Перед виборами в 1964 році не було такого зацікавлення, бо всі сподівалися, що виграє президент Джансон.

ЩОДЕННИК „НЮ ЙОРК ТАЙМС" заявив, що в цьогорічних виборах підтримує кандидатуру демократа віце-президента Гюберта Гомфрі проти республіканського кандидата Ричарда Ніксона. „НИТ" робить це з таких причин: Він уважає, що Гомфрі краще визнається на проблемах закордонної політики, на контролі зброєнь, головно атомової зброї. Гомфрі активний і у внутрішній плітиці, він був спонзором проєкту про медичну опіку та про різні соціяльні реформи під час президентур Кеннеді і Джансона. „НИТ" уважає, що Гомфрі ліпше надається на політичного провідника, як Ніксон, і Гомфрі може мати підтримку білого й чорного населення.

АМЕРИКАНСЬКІ РИМОКАТОЛИЦЬКІ єпископи повідомили про плян відновити давню систему постійних дияконів, які могли б виконувати деякі функції, що їх виконують священики. Дияконами могли б бути жонаті особи. Диякони могли б виконувати ті всі функції, що їх виконують священики, але не могли б відправляти Служби Божої, сповідати та уділяти Тайни Єлеспомазання. Диякони могли б хрестити, причащати себе й інших, давати шлюби, відправляти похоронні Богослуження та іншим способом заступати священиків. Нюйоркський Архиєпископ Терентій Кук заявив, що нема пляну, щоб тепер вводити уряд постійних дияконів в його дієцезії.

В ГРУДНІ МАЮТЬ ПОКЛИКАТИ до військової служби 17,500 рекрутів, призначених для армії й морської піхоти. З цього армія дістане 15,000, а морська піхота — 2,500. Цього року морська піхота вже третій місяць потребує до свого доповнення рекрутів, бо звичайно вона має доволі добровольців. Крім грудня морська піхота брала покликуваних рекрутів ще в квітні (4,000) і в травні (1,900). Число покликаних в грудні рекрутів є найбільше в чотирьох місяцях. Найбільше рекрутів покликали були в квітні ц. р. — 48,000. Разом із тим числом, яке призначене на грудень, — число всіх покликаних в цьому році рекрутів винесе — 299,000.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКА МОРСЬКА ПІХОТА ВЕРНУЛАСЯ до укріпленого табору в Кесані недалеко здемілітаризованої смуги між двома частинами поділеного В'єтнаму. Кесань набрав міжнародного розголосу, коли в трьох перших місяцях цього року кругло 20.000 північно-в'єтнамського реґулярного війська облягали 5.000 морських піхотинців в тому, від світу відрізаному таборі й погрожували знищенням їх. Американська відсіч перервала перстень облоги, але в першому тижні липня ц. р. американці добровільно очистили Кесань, згідно з новою стратеґією. В минулу суботу сильні з'єднання морської піхоти знову вступили до Кесаню, без спротиву збоку ворога.

В РИМІ АРЕШТОВАНО 4-ОХ ІТАЛІЙЦІВ, двох купців, одного службовика міністерства військових й одного міністерства закордонних справ, які разом становили шпигунську організацію в користь Совєтів. Вони передавали крадені документи большевицькому аґентові, що фіґурував, як член совєтської амбасади, що ніби займався „торговельними" справами.

КОМУНІСТИЧНА АЛЬБАНІЯ СТУРБОВАНА зростом совєтської воєнної фльоти на Середземному морі. Альбанські комуністи не виключають, що Совєти заатакують Альбанію збоку моря. Альбанський віце-прем'єр і міністер військових справ ген. Бекір Баллюку їздив недавно до Пейпінґу і мав там довгі наради з керівними комуно-китайськими вожаками. З допомогою китайських спеціялістів Альбанія укріплює свої береги.

У ФРАНЦІЇ РЕОРГАНІЗУЄТЬСЯ демократична опозиція. Лідер так званої Федерації не-комуністичної лівиці, Франсуа Міттеран, заявив, що він відійде з політичного життя, зрікаючись у користь молодших. Він звернувся з подібним закликом до старого лідера соціялістів Ґю Молле. Існує поважна внутрішня сварня також в рядах французької компартії: все це наслідки великої прогри протиде-ґоллівської опозиції в останніх виборах, які особливо вдарили по комуністах і їх союзниках.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ хотів залякати керівників Західньої Німеччини під час своєї минулотижневої візити у Бонні, щоб цілком узалежнити Західню Німеччину від Франції — твердить американська преса. За повідомленням західніх кореспондентів в Бонні де Ґолль заявив цинічно канцлерові Куртові Кізінґерові: „За три дні большевики можуть бути над Рейном". Кізінґер відповів йому спокійно: „Так, але за 4 дні вони можуть бути в Парижі, а за 5 днів над Атлантиком. І тоді ви будете мати Европу не від Атлантику по Урал, а від Уралу по Атлантик". Після того де Ґолль зм'як і підписав комунікат про підтримку збоку Франції Німеччині у випадку наїзду проти неї Совєтами.

В Ню Йорку відбулася нарада 13-ох міністрів НАТО

Об'єднані Нації. — В минулий понеділок 7 жовтня в помешканні державного секретаря Діна Раска в готелі Валдорф Асторія відбулася конференція 13-ох міністрів закордонних держав Атлантійського Союзу, які з'їхались сюди з нагоди сесії Ґенеральної Асамблеї ОН. Неприявними були тільки міністри Портуґалії й Ісляндії, які не приїхали на сесію ОН, зате приявними були Віллі Брандт, міністер закордонних справ Західньої Німеччини, яка не є членом ОН, та ґенеральний секретар НАТО, Манліо Брозіо, який вже перед тим мав окрему довгу нараду з Раском. На тій конференції розглядали меморіял, складений постійною Радою НАТО, що складається з акредитованих при головній квартирі НАТО в Брюсселі амбасадорів членських держав. За твердженням газет, Рада НАТО поручає не так чисельне збільшення збройних сил НАТО в Европі у зв'язку з совєтською інвазією до Чехо-Словаччини, як якісне покращання існуючих військ, продовжування військової служби, скріплення військ спеціяльними частинами і т. п. Державний секретар Дін Раск інформував своїх колеґ з Атлантійського Союзу про свою конференцію з Громиком з попереднього дня. Близько двогодинну нараду з Громиком мав також британський міністер закордонних справ Майкел Стюарт, який буцім-то перестерігав Громика, щоб щоб Совєти не відкидали всіх спроб Західньої Німеччини до замирення, бо це може мати небажану Совєтам реакцію на настроях молоді в Німеччині. Повна Рада НАТО, всі міністри закордонних справ 15-ох членських держав того Союзу разом із своїми амбасадорами в Брюсселі буде нараджуватись в половині наступного місяця в Брюсселі.

Президент Південного В'єтнаму твердить, що комуністи програли війну

Сайґон. — Південнов'єтнамський президент Нґуєн Ван Тієу твердив у своїй промові в південно-в'єтнамському парляменті, на засіданні з нагоди однорічного існування того парляменту, — що комуністи програли війну у військовому розумінні та намагаються осягнути свої політичні цілі політичними засобами. Він висловив переконання, що Північному В'єтнамові й В'єтконґові не вдалися всі воєнні спроби довести стан у В'єтнамі до „катастрофальних наслідків" в 1968 році. Нґуєн Ван Тієу переконаний, що ані президент Джансон ані його наступник не проголосять беззастережного припинення налетів проти Північного В'єтнаму, бо вони знають, що „шкоди від цього були б більші від користей". Він, президент Південного В'єтнаму, завжди радий стрінутися знову з президентом Джансоном, або з його наступником, як тільки той буде обраний у листопадових президентських виборах. За найкращий спосіб, як закінчити В'єтнамську війну, Нґуєн Ван Тієу вважає обостороннє зменшування воєнних дій, аж до проголошення повного перемир'я. Найкращим шляхом до політичного замирення було б — на його думку — щире визнання Північним В'єтнамом, що той, перевівши збройну аґресію проти Південного В'єтнаму, вирікається цілі — підкорити його собі. Поруч президента Нґуєна Ван Тієу сиділи віце-президент Нґуєн Као Кі та прем'єр Тран Ван Гуонґ, які перед входом до будинку парляменту перейшли перед виструнченими рядами південно-в'єтнамської почесної сторожі.

Ніксон заявляє, що він зможе закінчити війну у В'єтнамі

Вашинґтон. — Республіканський кандидат на президента Ричард М. Ніксон, відповідаючи на запити під час конференції видавців і редакторів Юнайтед Прес Інтернешенел, сказав, що він легше зможе закінчити в'єтнамську війну, як це міг би зробити теперішній демократичний уряд. Ніксон узалежнив закінчення війни від поправи військової ситуації у В'єтнамі і від того, чи південнов'єтнамські збройні сили переберуть на себе більше відповідальности за цю війну. Досі Ніксон не хотів говорити про війну тому, щоб своїми обіцянками не шкодити мировим переговорам, які довший час ведуться в Парижі. Ніксон заявляв, що демократичний кандидат Г. Гомфрі шкодить справі переговорів у Парижі, бо Північний В'єтнам може сподіватися на більші уступки від нового президента і не миритися тепер. Тепер Ніксон узалежнив своє становище до справи миру у В'єтнамі від тієї ситуації, яка може бути в січні 1969-го року, коли може бути зміна на становищі президента. Ніксон пригадував становище Двайта Д. Айзенгавера в 1952-му році, який під час виборчої кампанії не виявляв подробиць, як він думає закінчити війну в Кореї. Але виборці тоді в більшості голосували на ґенерала Айзенгавера, а не на Адлея Стівенсона, бо вірили, що Айзенгавер зможе скінчити війну скорше, як Стівенсон.

Панамський уряд турбується долею Панамського каналу

Панама. — Новий панамський уряд під проводом нового президента д-ра Арнульфа Аріяса турбується тим, що станеться з Панамським каналом. Цей канал почали були французи, а відкрили його ЗСА в 1914-го році, і він існує вже 54 роки. Тепер ідуть розмови про те, щоб через Панаму або через іншу країну в Середущій Америці збудувати новий канал, який був би океанічним каналом, це значить через який могли б перепливати великі океанічні кораблі без жадних шлюз. Коли б збудували новий канал в іншому місці навіть в самій Панамі, то це було б руїною для міста Панами, що має 250 000 мешканців і яке живе з того, що йому дає рух кораблів по каналі. Новий панамський уряд чекає до найближчого року, щоб вирішити справу нового каналу з новим американським урядом. Треба вирішити дві справи: проблему адміністрації теперішньої Зони Панамського Каналу та справу побудови нового чи перебудови теперішнього каналу. Міністер торгівлі й промислу Панамської Республіки Рубен Карлес волів би, щоб перебудувати теперішній канал на океанічний.

ШКІЛЬНИЦТВО І ВИХОВАННЯ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ЧЕРГОВИХ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ УККА

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 4-го жовтня 1968 року, відбулося тут у приміщенні Наукового Товариства ім. Т. Шевченка чергове засідання Екзекутиви УККА, на якому багато часу було присвячено шкільним і виховним справам. Звітували: голова Шкільної Ради УККА, д-р Едвард Жарський і голова СУА, пані Стефанія Пушкар. Д-р Е. Жарський подав точні дані про працю Шкільної Ради в ділянках: шкіл українознавства, видавання шкільних підручників, візитації шкіл українознавства та конференцій. До диспозиції шкіл українознавства є 20 різних шкільних підручників, які є зложені на складі в магазині УККА і яких в осінньому сезоні розсилається приблизно на 25 тисяч долярів. Пані Стефанія Пушкар звітувала про світлички, які переважно ведуть Відділи Союзу Українок, але програму навчання узгіднюється на спільних конференціях у виховних справах, які улаштовує Шкільна Рада УККА. У висліді їхнього обширного звіту були схвалені такі постуляти:

1. Безоглядний наступ з усіх боків нищівних впливів на нашу молодь, загроза денаціоналізації і злочинности молоді — цих згубних течій, що затискають кругом нашої молоді щораз то сильніший перстень в парі з застрашаючо малою кількістю нашої молоді в наших виховних установах — накладають на нас важливий обов'язок негайно підняти відповідні заходи проти цього лиха. Для цього доконче потрібна всестороння допомога та координація виховної праці всіх установ, всіх громадян, всієї громади. У цій праці головна роля припадає Відділам УККА, головно їх культ.-освітнім чи шкільним референтам.

З огляду на важливість справи, Екзекутива УККА закликає Управи Відділів УККА доложити *негайно* усіх заходів для скріплення виховної праці в їх місцевостях скоординування цієї праці з усіма виховними організаціями та збільшення моральної і матеріяльної допомоги світличкам, школам українознавства, організаціям молоді, студентським клюбам і подібним виховним інституціям, як також притягнути до співпраці все громадянство.

2. З огляду на важливість справи — Екзекутива УККА вважає доконче потрібним відбути наради з Відділами УККА на Сході в Ню Йорку або у Філядельфії, і на Заході в Шикаго або в Дітройті з метою обговорення і устійнення координації виховної праці в терені.

3. Організацію цих конференцій доручається Канцелярії УККА та Крайовій Виховній Раді.

У дальшому порішено, що на наступному засіданні присвятиться окрему увагу вихованню нашої молоді. І так, о. шамбелян Мирослав Харина представить стан нашого парохіяльного шкільництва, інж. Ігор Чума здасть звіт за працю Українських Студентських Громад на терені університетів, а д-р Петро Стерчо поінформує про українські професорські кадри в американських коледжах і університетах. Д-р П. Стерчо очолює Асоціяцію Українських професорів американських високих шкіл.

Репрезентації і ділові поїздки

На запрошення Комітету Українців Канади, що відбуває свій IX Конґрес у Вінніпеґу 12-14 жовтня ц. р., порішено вислати представника УККА в особі президента д-ра Л. Добрянського, а коли він був би перешкоджений, то репрезентувати УККА на тому Конґресі буде екзекутивний віце-президент п. Й. Лисогір. В останньому часі відбулося ряд крайових з'їздів центральних організацій, які працюють в системі УККА і в яких то з'їздах взяли участь члени екзекутиви. І так — ЗУАДК-у — п. Йосип Лисогір, д-р Петро Стерчо, ред. І. Білинський і д-р В. Душник; крім них взяли участь також у зборах інші члени Екзекутиви, а за хід тих зборів звітував на засіданню д-р Вол. Ґалан.

У Філядельфії відбувся також З'їзд Союзу Українських Студентських Товариств Америки — СУСТА, в якому з рамени Екзекутиви УККА взяли участь проф. Л. Добрянський і п. Степан Спринський.

В Пассейку відбувся З'їзд

(Закінчення на стор. 4-ій)

Капітан Степан Олек заохотив понад 100 північних в'єтнамців здатися у полон

Капітан Степан Олек у своєму літаку

Б'єн Гоа, Південний В'єтнам. — Пілот-капітан американських Повітряних Сил у Південному В'єтнамі Степан Олек з 5-го ескадрону Летунської Команди здобув великий успіх у психологічній війні проти північно-в'єтнамського комуністичного аґресора, про що повідомив „Нюз Реліс" Повітряних Сил ЗСА ч. 6-68-266: 18 липня він пролітав у повітрі над невеликою територією 7 годин на літаку „Ю-10", пристосованому для психологічної боротьби проти ворога. Капітан Степан Олек літав низько над територією на захід від Сайґону, де концентрувались вояки В'єтконґу та Північного комуністичного В'єтнаму, передаючи ввесь час через встановлені на літаку потужні гучномовці заклики, щоб ті вояки здавались до полону. Заклики були наперед записані на стрічку у Відділі психологічної війни, на американській військовій базі в Б'єн Гоа. Звичайно капітан С. Олек денно робить кругло дві години полетів, але того дня він „затримався" в повітрі аж на сім годин, передаючи заклики та розкидаючи листівки. У висліді — понад 100 вояків покинули свої сховки і перейшли на бік Південного В'єтнаму, склавши добровільно зброю. Воєнному кореспондентові капт. С. Олек розповів, що до того успіху спричинилась повна співпраця всіх збройних сил, бо на час його полетів припинила вогонь артилерія й інші види зброї, щоб не зачепити влас-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЙОСИП ЛИСОГІР ОЧОЛИВ УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ В ДЕМОКРАТИЧНІЙ ПАРТІЇ

Йосип Лисогір (по-середині) із сенатором Едвардом Маскі (зліва), демократичним кандидатом на віце-президента, та посадником міста Сан Франсіска. Віце-президент Гомфрі і сенатор Е. Маскі призначили п. Лисогора на голову Українського Відділу у Все-Американській Раді в Крайовому Комітеті Демократичної партії й він очолюватиме та керуватиме демократичною виборчою кампанією між громадянами українського роду.

Вашинґтон. — Йосип Лисогір, головний предсідник Українського Народного Союзу та екзекутивний віце-президент Українського Конґресового Комітету Америки, найменований на голову Українського Відділу у Все-Американській Раді в Крайовому Комітеті Демократичної партії. Голова Крайового Комітету цієї партії, Лоренс С. О'Брайєн, в телеграмі до п. Лисогора в цій справі повідомляє: „З великою приємністю та високим довір'ям повідомляю, що сьогодні я порозумівся з віце-президентом Гомфрі, щоб Ви були знову найменовані на голову Українського Відділу у Все-Американській Раді в Крайовому Комітеті Демократичної Партії. Ми всі глибоко вдячні за Ваші дотеперішні зусилля та очікуємо від Вас дальшого лідерства в нашому поході до нової перемоги в цьому році". П. Йосиф Лисогір прийняв це найменування на рекомендацію адв. Степана Яреми, свого попередника на цьому пості. Прийнявши цей відповідальний пост, п. Й. Лисогір одержав багато ґратуляційних телеграм від крайових діячів Демократичної партії.

Проф. І. Телюк найменований на голову стейтової організації українців за Ніксона

Проф. Іван Телюк

Ню Гейвен, Конн. — Проф. Іван Телюк, відомий громадський і союзовий діяч та голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу стейту Коннектікат, одержав номінацію на пост голови стейтової організації українців за вибором на президента ЗСА республіканського кандидата Ричарда Ніксона. Цю намінацію одержав він від голови такої ж республіканської організації на цілий стейт Ралфа Маркареллі на особливу рекомендацію особистого приятеля проф. Телюка бувшого ґубернатора стейту Коннектикат Джана Дейвіса Ладжа. Негайно після одержання цього повідомлення в листах від голови організації Маркареллі та від бувшого ґубернатора Ладжа голова української крайової організації для вибору Ніксона проф. Лев Добрянський сконтактувався з професором Телюком для нав'язання тісної співпраці із цією стейтовою організацією. Проф І. Телюк навчає тепер економію на Каледжі Ню Гейвену та закінчує саме докторську працю на Нюйоркському Університеті.

Проф. І. Телюк вже поробив перші кроки для заснування ширшого комітету українців стейту Коннектикат, до якого покликано досі наступні особи: д-ра М. Снігуровича, пані Р. Яхницьку, В. Гіну, Г. Андрусишина, В. Закорчемного, М. Пушкаря, Б Лисяка і В. Лодинського (всі з Ню Гейвену), І. Чернигу, С. Чайківського, О. Кузьму, О. Рудзінського, Т. Мельника і В. Василенка (всі з Гартфорду), Г. Свободу із Стемфорду і Н. Фалька з Бріджпорту. Склад цього Комітету ще не повний, як теж ще не уконституувався він для приділення своїм членам різних функцій

Перемога „Тигрів" продовжила „Світові Серії" бейсболу

Дітройт, Міш. — В п'ятих змаганнях „Світових Серій" бейсболу місцева дружина „Тигрів" здобула цінну перемогу 5:3 над „Кардиналами" із Ст Луїс, які були вже на одну перемогу віддалені від чемпіонату країни. При стані „Світових Серій" 3:2 в користь „Кардиналів" ці фінальні гри будуть продовжуватися в Ст. Луїс у середу, а коли потрібно теж в четвер, доки один із фіналістів не здобуде чотирьох перемог.

Вже в першій зміні цієї п'ятої гри „Світових Серій" вели „Кардинали", здобуваючи три пробіги. Опісля в четвертій зміні „Тигри" зменшили перевагу на два пробіги і такий стан зустрічі 3:2 в користь „Кардиналів" тривав до сьомої зміни, в якій „Тигри" здобули три дальші пробіги і перемогу. Із змаґунами „Тигрів" на всіх базах Калайн післав своїм ударом двох змаґунів на вихідну базу і два рішальні пробіги. Успішним кидачем „Тигрів" був Мікі Льоліч.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Найвищий Суд у вогні критики

Коли президент Джансон призначив члена Найвищого Суду Ейба Фортаса головою того Суду на місце Ерла Воррена, який висловив бажання відійти в стан спочинку, було ясно, що йдеться не тільки про особу Фортаса, а головно — про збереження в Найвищому Суді тієї більшости, яка протягом останніх років перевела цілу низку преважливих ліберальних — контроверсійних — постанов. У Сенаті створилась поважна опозиція проти затвердження Ейба Фортаса, яка врешті вхопилася тактики „філібастерства", себто виголошування довгих обструкційних промов, щоб не допустити до голосування над цією справою перед закриттям сесії Конґресу. Пропозиція припинити ці дебати перепала, а з цим перепала й справа Фортаса. Він сам зрозумів це і попросив Президента відкликати його призначення.

Цю прикру для президента Джансона престижеву невдачу, що яскраво виявила упадок його персональних впливів у Конґресі, вирішив у поважній мірі зворот в становищі лідера республіканської меншости в Сенаті, Еверетта Дірксона. Хоч сен. Дірксон спершу підтримував кандидатуру Ейба Фортаса на голову Найвищого Суду, згодом він приєднався до опозиції, ствердивши існування „кризи довір'я до Найвищого Суду". Настрої проти Найвищого Суду в його теперішньому складі і його тенденціях сен. Дірксон з'ясовував такими фактами, як прийняття цілого ряду преважливих рішень здебільша одним голосом більшости, нехтування закоріненими в країні й народі традиціями та односторонній соціяльно - політичних характер тих рішень. Ричард Ніксон висловився в пресовому інтерв'ю за те, щоб Найвищий Суд більш риґористично тримався у своїх рішеннях свого завдання, як інтерпретатора Конституції, і не посягав на законодатні прероґативи Конґресу.

Постала неясна ситуація. На теперішній сесії Найвищого Суду знову головує Ерл Воррен, а Ейб Фортас засідає, як один із членів Суду. Але Воррен має 77 років і хоче відійти, суддя Юґо Блек має 82 роки, суддя Вілліям Даґлес — 70 років і нездужає, а Джан Гарлен — 69. Тому в недовгому часі звільняться місця в Найвищому Суді. Існує загальне переконання, що звороти в американській громадській думці до більшого консерватизму та критика супроти „ери Воррена" в Найвищому Суді таки матимуть вплив на зміну складу й духового обличчя цієї установи.

Підступи і дволичність

Росіянам ніхто не збирається відбирати Москви і навіть збудованого на крові й кістках українських козаків Санкт-Петербурґу — Петербурґу — Ленінґраду. Але вже не тільки українці, а й увесь світ більше пізнає московські безскрупульні політичні підступи, якими вона, нехтуючи законними правами інших народів, підкидає свої комуністично - імперіялістичні облудні ідеї в чужі гнізда, вривається в чужі доми, як це недавно сталось із Чехо - Словаччиною, та ще й обіцяє устами представника СССР в ОН Громика продовжувати цю „політику" супроти поневолених націй.

Останній виступ Громика на форумі Об'єднаних Націй був такий же дволичний, як і вся політика так зв. СССР, себто новочасної Російської імперії. З одного року, Москва простягає Америці оливкову гілочку „коекзистенції" і невтручання, а з другого — з погрозами запевняє світ, що кинеться з ножем на кожний поневолений Москвою народ із „соціялістичного коммонвелту", який забажає звільнитись із московських кайданів. Вона закликала Уряд ЗСА та інші країни скоріше приступити до остаточного полагодження договору про непоширення атомової зброї, а тим часом посилає дивізії на кордони Болгарії, Румунії, Західньої Німеччини, а на території ЧССР сплять у шатрах по лісках та гайках майже півмільйона совєтських озброєних „визволителів"... Доки Москва закликала в ОН до мирного полагодження конфліктів і до мирного співіснування, за комуністичною намовою частина студентів у Мехіко зчинила збройну революту, скеровану проти законного уряду, а на закривавлених полях В'єтнаму не замовкає совєтська зброя, втиснена Москвою в чужі руки...

Кожне примирливе наставлення до злочинця не лише не поплатне, а за нього ще й доведеться платити вільному світові високу ціну, як чверть століття тому довелось платити кров'ю своїх синів у війні проти гітлерівських танкових дивізій.

ПИШУТЬ ПРО УКРАЇНУ

Великий швайцарський щоденник міжнародного значення „Журналь де Женев" у числі з 26 вересня ц. р. вмістив на першій сторінці статтю свого паризького кореспондента Рене Даберна п. н. „Що діється в Україні?"

Автор статті, як видно, слабо орієнтується в українській історії і в сучасному стані України. Він плутає історію України з історією Росії, пишучи, ніби „всі українці знають, що їхня країна була першою колискою національної величі". Він вважає, що війна проти Гітлера „створила справжню національну солідарність", а тому не може бути мови про розподіл Совєтського Союзу. Він пише, що Москва приклала великих зусиль у ділянці господарського розвитку України, але нічого не згадує про колоніяльний характер економіки України і про її визиск Москвою.

Проте, беручи загально, автор не приховує своїх симпатій до національних прагнень українців. Зрештою, самий факт, що про Україну щораз частіше згадують різні автори на сторінках міжнародної преси, має своє значення. Про ці голоси повинні знати українці. Нижче подаємо скорочений переклад статті про Україну в „Журналь де Женев":

„Причина, з якої Петро Шелест, перший секретар комуністичної партії України, рішуче підтримав Леоніда Брежнєва в справі совєтської інтервенції в Чехо - Словаччині, тепер відома: згідно з вірогідними відомостями, які дісталися до Західньої Европи, експеримент Дубчека значно посилив автономістичні і націоналістичні тенденції, що від деякого часу не дають спокою панові Шелестові.

Совєтський Союз складається з 15 федеральних (? — В. Т.) республік, 11 автономних республік, 10 автономних областей і 10 національних районів. Все це лежить між Владивостоком і Молдавією на просторі 22,4 мільйона квадратних кілометрів. Центральний совєтський провід установив і втримує свою владу над сотками народів, що живуть на цій величезній території, стосуючи методи насильства, чисток, економічної співзалежности і досягнень у ділянках промисловій, сільськогосподарській та соціяльній. З другого боку, велика війна проти Гітлера створила в країні справжню національну солідарність. І тому помиляється той, хто покликається на можливість розподілу Совєтського Союзу.

Однак, багато народів, що їх зібрали докупи царі і большевики, зберегли виразну індивідуальність. Якщо ці народи маніфестують час від часу цю свою індивідуальність, це занепокоює Кремль — навіть якщо всяке відокремлення неможливе і не є пляноване. Це і є те, що знову відбувається в Україні.

Україна має приблизно 50 мільйонів мешканців. Її територія, що становить 603.5 тисяч квадратних кілометрів, трохи більша за територію Франції. Її залежність від центрального проводу в Москві датується 1923 роком. Сталося це після довгого опору частини (? — В. Т.) населення проти большевиків. Не зважаючи на сталінську диктатуру, автономістичні прагнення тривають. У 1938 р. відбулися криваві чистки, що їх виконавцем був Нікіта Хрущов, який, всупереч упертій леґенді, народився не в Україні, а на півдні російської совєтської республіки. Від часу смерти Сталіна Україна, кількома наворотами, ставила спротив чи то тотальній русифікації, чи то різним господарським і політичним заходам, керованим Москвою.

Київ, столиця України, відчуває свою минулу історичну велич. У той час, коли Москва була ще тільки селом, Київ в XI столітті мав значно більше мешканців і був більше блискучим містом, ніж Париж і Лондон. Він панував над імперією, що простягалася від Балтики до Чорного моря. Ярослав Мудрий, найбільш інтеліґентний із синів київського короля Володимира, надав Київському королівству, а через нього і всій Росії (сучасна французька мова не має окремого означення для назв „Русь" і „Росія" — В. Т.), інтернаціональний і західній характер, одруживши свою сестру і три доньки з европейськими принцами. Лише монголи поклали край цій потузі і цій величі, зруйнувавши Київ 6 грудня 1240 року. Після цього російська історія перенеслася до Москви і Петербурґу, але всі українці знають, що їхня країна була першою колискою національної величі.

Центральний провід рахувався з цією дійсністю. Він призначив дуже поважні засоби на економічний розвиток України: піднесення сільського господарства, інтенсифікацію скотарства, експлуатацію покладів вугілля, заліза і манґану, електрифікацію і створення та розвиток споживчої, металюрґійної, хемічної, текстильної і електронічної промисловости.

Але ні матеріяльні засоби, ні тим більше стосування примусу не здушили національної свідомости. Коли Румунія, близька сусідка України, поставила чоло Москві, чимало українців прийняли це з почуттям задоволення. І коли Дубчик розпочав свій експеримент, приспані автономістичні тенденції на Україні пробудилися.

Ще невідомо, в якій формі ці тенденції виявляться і які наслідки вони матимуть для апарату комуністичної партії. Але, як видається, партія має дуже серйозні труднощі. В кожному разі, це знаменна річ".

В. Т.

БАТЬКИ: Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Роман С. Голіят

ДЕРЖАВНА ТА ВИБОРЧА СИСТЕМА ЗСА

4-го липня 1776 року Континентальний Конґрес проголосив Декларацію Незалежности від імени 13-ти держав (стейтів). Найбільш ліберальна конституція ЗСА, ще й досі одна з перших у світі, була ухвалена 1787 р. Перший Конґрес, вибраний згідно з цією Конституцією, зійшовся на наради 1789 р. в Ню Йорку. Нині американський прапор повіває на просторах понад 4,000,000 кв. миль, не враховуючи окупованих теренів.

З'єднані Стейти Америки від 1778 до 1787 року творили союз стейтів, а від 1787 р. є союзною державою. Цей союз є злукою поодиноких держав-стейтів у міжнародно-правному відношенні без власної міжнародно - правної підметности, а союзна держава єодночасно і союзом і державою. Союзна держава не є правним стосунком, а тільки правним підметом. Її правною підставою не є міжнародно - правний договір, а лише державно - правна конституція. 50 стейтів, членів цієї союзної держави пов'язані між собою децентралізаційною системою. Лучить їх в одне: монетна система, військо, Президент, Найвищий Суд. В інших справах усі поодинокі держави - стейти один від одного незалежні.

Підметом державної влади ЗСА є згідно з Конституцією 1787 р. "The People of the United States", тобто населення всіх стейтів, які — кожний для себе — мають демократичну форму правління. Під цим оглядом Конституція ЗСА цілком погоджується з наукою Монтеск'є: „Союзна держава повинна складатися з держав тієї самої природи, а саме з республік".

ЗСА належать до категорії т. зв. репрезентативних республік, в яких зобов'язує засада посередньої демократії. Нарід виконує свою державну владу за посередництвом органів законодавства, адміністрації й судівництва. Законодатна влада лежить в руках Конґресу, який складається з Палати Репрезентантів (Конґресу) і Сенату. Членів Палати Репрезентантів вибирає населення поодиноких стейтів на 2 роки згідно з постановами дотичних крайових законодавств. Сенат складається з сенаторів, вибираних загальним голосуванням, по двох з кожного стейту, на 6 років. Одначе, сенатори не є делеґатами своїх стейтів. Кожний з них має один голос і є незалежний від будь - яких вказівок.

Адміністраційна влада належить засадничо Президентові ЗСА, якого вибирається на 4 роки. Вибір переводять електори (правиборці), яких покликається згідно з законами поодиноких стейтів. Це — перестаріла форма, якої придержуються для традиції, бож вибирає на ділі загал, а не електорія — "The Electoral College".

Тому, що цього року маємо аж трьох кандидатів на Президента ЗСА, може статися так, що ні один з цих кандидатів не здобуде 270 електорів (усіх електорів є 416), число, потрібне для вибору Президента. Преса часто звертає увагу законодавчих чинників на потребу змінити анахронічну електоральну систему вибору Президента на безпосереднє голосування. Експерти Конституції твердять, що безпосереднє голосування — найкраща розв'язка в демократичний спосіб вибирати Голову Держави.

Щоб змінити електоральну систему вибору Президента, треба нового додатку до Конституції, т. зв. "Constitutional Amendment", який має бути затверджений 2/3 голосів у Сенаті й Палаті Репрезентантів і ратифікований 3/4 голосів усіх стейтів.

Президент — найвищий вождь усіх збройних сил ЗСА, має право, при конституційному співдіянні Сенату, укладати договори з іншими державами та іменувати секретарів (міністрів) і послів, він дбає про правильне виконування законів, пропонує Конґресові законопроєкти або сам виступає з Посланням про Стан Унії та з іншими важливими справами. Проголошувати війну може лише Конґрес. Вплив Президента на законодавство обмежується суспедованим ветом, яке може бути відхилене кваліфікованими ухвалами більшости обох палат. Властива законодавча ініціятива належить виключно обом палатам Конґресу.

У мирних часах центральною установою, яка рішає про всі найважливіші справи, є Конґрес. Він рішає більшістю голосів. Коли проголошується в и й нятковий час, Президент дістає спеціяльні повновласті від Конґресу.

Судейська влада лежить у руках незалежних судів.

В кожній виборчій кампанії в ЗСА ведуть провід дві головні партії: Демократична і Республіканська. Кожна партія виставляє список своїх кандидатів на сенаторів і конґресменів.

Завдання громадянина ЗСА — брати активну участь в голосуванні. Особи, управнені до голосування, мусять бути зареєстровані у своїх виборчих округах. Цього року день голосування — „Election Day" — припадає на 5-го листопада.

Якщо кандидат на Президента не одержить приписану законом кількість електоральних голосів, тобто 270, тоді вибори — президента і віце - президента — будуть вирішені в січні 1969-го року: в Палаті Репрезентантів будуть вибирати Президента, а в Сенаті — віце - президента. Голосування відбудеться на підставі закону, згідно з яким кожний стейт має тільки один голос, отож, важливою є партійна приналежність виборців, бо саме вони децидують про вирішення виборів навіть у Конґресі.

Перші в історії Америки вибори Президента відбулися в Палаті Репрезентантів 1825 року, де конґресмени вибрали на Голову Держави Джана Квінзі Адамса.

Коментатори англомовної преси стверджують, що республіканський кандидат на президента Ричард М. Ніксон має тепер перевагу над обома своїми конкурентами, тобто Гюбертом Г. Гомфрі — кандидатом Демократичної партії, і Джорджом К. Воллесом — кандидатом Американської Незалежної партії.

НА ТЕМУ ДНЯ

МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ

Творення Гуртків Книголюбів по різних містах Америки і Канади є виразною реакцією на загрозливе явище за кордоном — нечитальництво українцями українських книжок.

Які причини цього явища? Адже, мабуть, кожному думаючому українцеві зрозуміло, що без книжки рідною мовою немає і рідної культури, а без своєї культури — немає не те що нації, а немає й народу.

Причин на таке загрозливе явище є чимало. Найперше — ми поза Україною, де збірку віршів Ліни Костенкової чи інших передових поетів дослівно розхапують у книгарнях; тут ніхто не стояв у черзі по нову збірку поезій навіть Євгена Маланюка.

Відірвання від рідного материка неґативно впливає на читання рідної літератури, бо відбувається процес заникання української мови, точніше — її збіднення навіть у дорослого читача і, рівнобіжно, сповільнюється процес припливу молодих читачів, які також в загальному недостатньо володіють українською мовою, щоб не лише читати, а й насолоджуватись українським мистецьким словом.

До цих причин треба додати велику нестачу часу в дорослих, яку американці „латають" масовим читанням газет, журналів і книжок в автобусах, потягах, літаках і підземних залізницях. Запитайте себе: скількох українців ви бачили, щоб вони під час переїзду читали свою пресу або книжку?

Однією з причин поширеного українського нечитальництва за кордоном є ще й те, що з занепадом літературно - критичної думки почали тут масово друкуватись, як у поточних виданнях, так і окремими випусками, блідi і з усіх оглядів слабі „твори". Вироблений ще з України старший читач цю перешкоду поборює, перегорнувши дві-три сторінки такого чергового „роману у віршах" щоб належно оцінити черговий аматорський виступ під маркою українського красного письменства. Справа складніща з потенційним читачем середнього віку і ще гірша з молоддю, серед якої українську книжку читають дослівно тільки одиниці.

Трохи краща справа з дитячими виданнями, на сторожі якости яких стоїть ОПДЛ і репрезентантом яких серед журналів для дітей є ілюстрований місячник „Веселка".

Після вивчення грамоти, читання, як і звичка ходити та інші навики, вимагає постійної вправи. Найкращий фізкультурник, не вправляючи, перестане ним бути, його організм врешті - решт занидіє, як обважніле тіло непорушного, прирослого до крісла, бюрократа. Це стосується читання взагалі, в тому й читання української книжки українською людиною.

На „лікування" загрозливого процесу нечитальности є, здається, лише два види ліків: українські письменники повинні з більшою відповідальністю працювати над своїми творами, а українські читачі повинні не розлучатись із українською книжкою, бо після довгої розлуки часто й рідні стають чужими. Багатомовні прекрасні видання творів Т. Шевченка, І. Франка чи Лесі Українки, які прикрашують чимало наших хат, нікого й нічому не навчать, нікого не порадують, нікого не зворушать і не зрушать, якщо вони виконуватимуть єдину функцію — окраси дому, надання йому „українського вигляду".

Українськість не є справою зовнішности, а є справою змісту кожної людської одиниці нашої спільноти. Українська клясична й сучасна література і наша людина — це щось нерозлучне, особливо поза Батьківщиною. Коли настане розлука — ми розлучимось із Україною.

(Л. П.)

Покликаючись на російську установу, домагаються й української

Київ. — „У Карпатах, як на цьому наголошувала вже у своїх виступах „Літературна Україна", ще чимало нерозв'язаних проблем, які давно турбують нашу громадськість. І, мабуть, найважливіша з-поміж них — це майбутнє карпатського лісу, гірських полонин, стан заповідників та пам'яток природи". З найновішої статті в „Літературній Україні" з 13 вересня на тему стану Карпат, довідуємось, що „у багатьох районах після суцільних рубок на крутосхилах, внаслідок ерозії, змивається з одного гектара від 160 до 600 тонн буроземного грунту, який за родючістю аналогічний чорноземові. Згадаємо при цьому, що для утворення шару грунту товщиною 2.5 см потрібно від 300 до 1 000 років. Через безсистемне випасання худоби в субальпійському пасмі за останні століття верхня межа лісу знизилась на 150-200 м, і це призвело до ослаблення захисної ролі лісу, частих снігових лавин, які завдають великої шкоди народному господарству. На жаль, межа лісу опускається й понині". Газета стверджує, що т. зв. „Рада Міністрів УССР ще в 1964 року ухвалила рішення створити в Карпатах Чорногірський (7702 га) та Угольський (4 600 га) заповідники. Та досі в цих містах нема господаря, на їхній території випасається худоба, а це вже загроза існуванню неповторної природи карпатського високогір'я. До того ж, у Чорногорі заплановано спорудити й великий спортивно-туристичний комплекс, який може знищити рештки незайманої природи Карпат. Нам здається, вже час організувати в Чорногорі Український заповідник на площі 50 тисяч гектарів, подібно Російському національному парку". В кінці статті „Зелений черес Карпат" висунено вимогу, щоб при Академії Наук в Києві „створити спеціяльний Інститут охорони природи" — так далеко вже зайшло безоглядне винищування природи України за останнє півстоліття.

„Науково виправдують" русифікацію України

В рецензії на книжку В. Наулка „Етнічний склад населення Української. ССР", надрукованій в „Молоді України" з 27 вересня, автори визнають, що він не підходив до проблеми з науковою міркою, тільки з партійною, комуністичною. В. Наулко твердить, що користування російськими словами, зворотами і навіть мовою — це проґресивне явище, бо, мовляв, Ленін говорив російською мовою і т. п. Книжка і рецензенти виступають проти вільних українських науковців, які досліджують стан населення сучасної України, вивіз українців, поселювання росіян та людей інших народів з СССР: „Етнічний склад України не раз був об'єктом фальсифікаторських зловживань буржуазної лженауки. Голос автора книги в тих місцях, де він викриває отруйні брехні шовіністичних „вчених" різних мастей, звучить особливо пристрасно, по-партійному. Гостро відточеним пером і багатим арсеналом наукових арґументів В. Наулко викриває безпідставність теорій про так звану денаціоналізацію українського народу — теорій, які взяла на своє озброєння сучасна американська та західноевропейська імперіялістична пропаганда."

Д-р Богдан Олесницький

БАТЬКІВЩИНУ МОЖНА ЛЮБИТИ І НА ЧУЖИНІ...

(Слово, виголошене на З'їзді станиславівців 21 вересня 1968 р.)

(1)

Коли дивитись на всіх нас тут, то ледве чи можна сказати, що ми — загублені люди.

Хоч лукава доля вже давно вирвала нас із рідного ґрунту і розкинула по широкому світі, за чверть століття на чужині ми, однак, не загубились і не стали безбатченками.

Що більше, ми показали, що батьківщину можна любити й на чужині.

Наша присутність тут доказує, що нашими почуваннями, нашим серцем, нашою тугою ми все ще там — звідкіль мусіли відійти. Тугим корінням спогадів і сентименту ми вросли у Станиславівську землю, і ані час, ані відстань не всилі порвати наших чуттєвих пов'язань з тим незабутнім містом, яке не зважаючи на його чужу для нас і противну нам назву — завжди було для нас таке рідне і таке близьке.

Наш особливий культ і прив'язання до Станиславова і його землі — це наскрізь природнє і здорове явище, яке не йде врозріз із нашим загальноукраїнським патріотизмом і любов'ю до всієї великої української землі.

Якраз там, у Станиславові, в атмосфері українського резистансу, який у різних часах на різні лади ставив спротив колоніяльній експансії польських займанців, — всі ми ще в ранніх днях нашого життя глибоко і раз назавжди відчули й зрозуміли, що це місто з чужою назвою і з чужими для нас назвами вулиць — це українське місто, це невід'ємна частина великої української землі.

Друге після княжого Львова місто Західньої України — Станиславів, не зважаючи на польонізаційні зусилля чужої адміністрації, спершу за Австрії, а відтак ще більше за поверсальської Польщі — тільки назверх і дуже поверховно був польським містом і форпостом колонізаційної політики короткозорого „моцарства", яке, привернувши свою власну залежність, захланно загарбало українські землі і за плянами всяких дмовських та ґрабських задумало „вогнем і мечем" знищити національні аспірації галицьких українців.

Хоч яка була чисельна перевага зайшлого польського населення, здебільша адміністраційно-урядничого елементу, органічно чужого для наскрізь українського терену — Станиславів, завдяки тісним зв'язкам із довколишніми українськими селами, навіть за польських часів був таки українським містом.

Всі ми, що народились, зростали, вчились або працювали у Станиславові чи в його околиці, не зважаючи на те, який наш вік і яка наша освіта та звання — не можемо забути про те, що ми жили, працювали і вчилися в ідейній атмосфері постійного спротиву чорним силам ворожої нам держави і боротьби за елементарні національні права нашого народу. Ця боротьба відбувалася у всіх ділянках нашого життя і в різних леґальних та нелеґальних формах, а притаманною для неї була глибока ідейна мотивація і щира патріотична спонука.

Численні стрілецькі могили на цвинтарі у Станиславові з довгими рядами сірих хрестів, до яких щороку на Зелені Свята з вінками та квітами приходили маси українського населення, мали великий ідейний вплив на молоде покоління: воно виростало в атмосфері свіжого ще епосу визвольних змагань і під враженням боротьби, в якій „встоятись не було сили", плекало в собі шляхетне почуття великого національного обов'язку і було свідоме свого історичного призначення, для якого жадна особиста жертва не була завелика.

Не менше сильно промовляли до молодих сердець і молодечої уяви такі свіжі ще й безпосередні спогади та перекази про радісний і буйний період відновленої української державности і ті недавні ще дні, коли леґальний уряд Західньо-Української Республіки перебував у Станиславові, і це місто — хоч і короткий час — було столицею Західньо-Української Держави.

Тоді, коли батьки боролися за політичні, культурні та економічні права народу в рамках леґальних організацій та установ, розбудовували на Станиславівській землі густу мережу кружків „Просвіти", „Рідної Школи", „Сільського Господаря", „Союзу Українок", „Відродження", коли намагалися вони з поміччю добре зорганізованої кооперації поліпшити злиденну долю села, — ідейна молодь Станиславівщини, розчарована безвиглядністю політичної дійсности і брутальністю польської поліції, щораз більше переходила на шлях збройного резистансу та підпільної боротьби.

Тюремні келії при вул. Білінського безперервно наповнялися українськими політичними в'язнями з села і з міста, а польські трибунали з притаманним їм цинізмом засуджували українських патріотів на довголітні ув'язнення..

(Продовження буде)

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —

ПОТРІБНО: $600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: $533,000 ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: $7,000 ЩЕ ПОТРІБНО: $60,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

Ню Йорк готовиться відзначити 75-річчя „Свободи"

На зборах Окружного Комітету Відділів УНС Нюйоркської Метрополії 26 вересня в Ню Йорку під головуванням адв. Івана Флиса обрано окрему комісію для відзначення 75-річчя „Свободи" та 35-річчя Українського англомовного тижневика „Свободи": "Юкреніен Віклі". Комісію очолив п. Вол. Клавзник. імпрезовий референт Комітету Окружних Відділів УНС Нюйоркської Округи. І-го жовтня в канцелярії адв. Ів. Флиса було перше засідання Комісії, де намічено день 14-го грудня для того відзначення. На членів комісії Окружні Збори Союзових відділів крім В. Клавзника обрали ще п. Марію Демидчук, п. Марію Душник, п. Е. Мілянич, д-ра В. Вишиваного, мґр. Ів. Винника, інсп. Мих. Салдана, д-р О .Соколишина та п. Хоманчука.

Комісія постановила відзначити ті річниці Бенкетом в Українськім Народнім Домі 14-го грудня о год. 7.30 вечером, який відкриє голова Окружного Комітету Союзових Відділів Нюйоркської Метрополії адв. Ів. Флис. На керівника Бенкету попрошено голову Відділу УККА в Ню Йорку мец. Романа Гуглевича, а на головного промовця головного редактора „Свободи" ред. Антона Драгана.

Теж подумано про розвагову програму, про вокально-музичні і танцювальні виступи та виступ відомого українського гумориста Ів. Керницького-Ікера. На солістку запрошено пані Наталію Худу та ще танцювальну українську групу з Гемстету під керівництвом п-ні Осененко. Передбачено привіти Головного Уряду УНС та представників наших центральних організацій. Розподілено всім відповідні функції та доручено д-р Ол. Соколишинові під час Бенкету влаштувати окрему виставку присвячену Ювілеєві. На 25 жовтня голова І. Флис скличе засідання Комітету Окружних Союзових Відділів великого Ню Йорку і там представить справу Ювілею.

Д-р Ол. Соколишин

УВАН В КАНАДІ ВЖЕ В ДОМІ НАУКИ

Вінніпеґ. — У листопаді відбудеться офіційне відкриття Архіву та Мистецької Ґалерії УВАН в Домі Науки, куди вже перенесено також бібліотеку і Музей УВАН, при вулиці Флора ч. 221. Крім УВАН, в тому ж Домі Науки матимуть свої приміщення інші українські науково-культурні установи, між ними і Українська Наукова Рада Канади.

Жіноцтво УНСоюзу відзначить Ювілей „Свободи" і „Українського Тижневика"

Як вже заповіджено в „Свободі" з дня 27 вересня, Жіночий Комітет УНСоюзу при співучасті місцевих членок УНС відсвяткує Ювілей „Свободи" і „Віклі" поїздкою на Союзівку 27 жовтня ц. р. Цим способом хочемо ми, жінки, причинитись до відзначення річниці нашого найстаршого часопису в цілому вільному світі. „Свобода" вела наш нарід тут в Америці і вказувала йому шлях на протязі 75 років. Початки „Свободи" були тяжкі і складні. Але вона та її засновники і керівники перебороли всі труднощі і „Свобода" дожила 75 років.

По всіх наших громадах, де існують відділи УНС, відвідбуваються свята-імпрези в честь „Свободи". З того приводу ми, жінки, рішили також відзначити цей небуденний Ювілей. В цій цілі відбулися в Ню Йоку 25 вересня збори, на яких створено Комітет, до якого, крім членок Управи УНС М. Душник, М. Демидчук і А. Дубас увійшли ще п-ні Н. Хоманчук, М. Вишивана, Т. Сидор, Е. Мілянович, Є. Сітницька, А. Басараб, С. Салдан, А. Косців, В. Сушків М. Демі і Є. Крохмальна.

Збори обговорили цілу імпрезу й інші справи, зв'язані з поїздкою на Союзівку. Ціла імпреза буде складатись з трьох частин: Служба Божа, спільний обід, і програма, якої частина буде розваговою, під проводом п-ні Н. Хоманчук. В цій програмі візьмуть участь і гості. Крім того будуть несподіванки, про що подбає Комітет.

Автобуси з Ню Йорку й Асторії від'їдуть в год. 7.30 рано. Ціна в обі сторони з обідом 8 дол. За ближчими інформаціями просимо звертатись до п-ні В. Сушків, тел. Спрінґ 7-1412. За замовленями на автобуси звертатись особисто до д-ра Палідвора і Е. Манацького в Самопомочі, 98 2-га Ав. від год. 10 до 3 по пол. крім понеділка, також у вівторок і п'ятницю від 6 до 8 вечором.

Закликаємо все наше громадянство, жіноцтво зокрема, до численної участи в цій осінній прогульці. Сама пора року дуже інтересна, особливо в горах, серед лісів, коли то зелені дерева міняють шати з зелених на червоні, золоті та інші кольори.

Дальші інформації будуть подавані на сторінках „Свободи".

М. М. Демидчук, секр.

У вівторок 15-го жовтня маніфестація перед місією ОН

Ню Йорк. — В сам день трагічної смерти сл. п. Степана Бандери 15-го жовтня, 9 років тому в Мюнхені з руки підісланого Москвою вбивці. — у Ню Йорку перед будинком постійної совєтської місії до ОН відбудеться у вівторок 15 жовтня протестаційна маніфестація. Вона розпочнеться точно о год. 6:30 вечора на розі Лексінґтон авеню і 67 вул. Панахидою, потім демонстранти йтимуть походом із свічками. Організатор демонстранції, 2-ий Відділ ООЧСУ, плянує передати документ судового оскарження Москви за народовбивство через місію СССР в ОН, а голові американської делеґації до ОН буде вручена петиція з проханням, щоб Уряд ЗСА висунув на форумі ОН питання окупації та експлуатації України совєтською Росією. Під час демонстрації, на яку запрошується все українське громадянство великого Ню Йорку, будуть роздаватись відповідні листівки англійською мовою; інтерв'ю для кореспондентів і представників телевізії даватиме голова товариства Американських Прихильників АБН, ПАБНА, М. Шпонтак і пресовий референт Билл Ларкин.

Вісімдесятріччя Наталії Дорошенко

Відома українська драматична артистка, діяч українського сценічного мистецтва, дружина сл. п. українського історика Дмитра Дорошенка, пані Наталія Михайлівна Дорошенко відзначала в серпні цього року 80-річчя з дня свого народження.

Народжена 1888-ого року в родині Васильченків, пані Наталія Дорошенко закінчила Музично-Драматичну Школу Миколи Лисенка в Києві і згодом була організаторкою народних театрів в Києві, Катеринославі й околицях, зокрема серед робітництва. В 1917-1918-ому роках була членом Театральної Ради в Києві, одним із організаторів Державного Драматичного Театру, в якому із великим успіхом виступала в драматичних і героїчних ролях, особливо ж у ролі Равтенделяйн у драмі Ґергардта Гавптмана „Затоплений дзвін". Перебуваючи разом із своїм чоловіком на еміґрації — у Празі, Варшаві, Берліні, брала активну участь у громадсько-культурному житті українських громад, виступала часто на сцені і як декляматорка, і її заходами були створені українські драматичні студії у Празі й у Варшаві.

Під час першої світової війни Ювілятка видатно опікувалася військово-полоненими українцями й депортованими з Галичини українськими діячами, і ця її опіка тепло згадується в багатьох спогадах з того часу.

Відзначала пані Наталія Дорошенко своє вісімдесятліття в невеликому колі друзів у Західній Німеччині, де вона тепер живе. Приятелі і знайомі вітали її телеграмами й листами.

О. М.

ПОДЯКА

Дня 14-го вересня 1968 р. після довгої і важкої недуги відійшов у Вічність мій Найдорожчий МУЖ

бл. п.

ВОЛОДИМИР БАРАНЕЦЬКИЙ

Цією дорогою складаю щиру подяку моїй Рідні, Приятелям і Знайомим, що у тому великому горю прийшли з моральною допомогою, словами розради особисто, телефонічно і письменно.

Зокрема складаю мою найсердечнішу подяку Всеч. о. Пралатові Приймі, парохові церкви св. Николая в Брукліні, як рівнож о. сов. Менцінському і о. Павловичу за величаво відправлену Панахиду над Померлим, а ОО. Василіянам за переведення похоронних обрядів в церкві і на кладовищі.

ВП. п. дир. Ю. Ревасві за прощальну промову в похоронному заведенню. Всім Товаришам праці в Т-ві „Самопоміч" за участь в похоронах, а особливо п-ні М. Ржепецькій і п. Дуткові, які не жаліли труду і часу, щоб відпровадити Товариша у Вічну Дорогу.

Власникові похоронного заведення п. Яремі, за взірцеве переведення похорону.

Горем прибита

дружина **ІВАНКА**

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 5-го жовтня 1968 року в Честер, Па.,
упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п.

ІВАН МИХАЙЛІВ

був. директор Союзу Кооператив в Підгайцях, старшина УГА, учасник Визвольних Змагань, член і провідник численних українських організацій на Рідних Землях і в Честер.

ПАРАСТАС — у вівторок, 8-го жовтня, о год. 8-ій веч. в пох. заведенні Каневського.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в середу, 9-го жовтня 1968 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Духа в Честері, Па. на місцеве кладовище Marcus Hook.

В глибокому смутку:

ВОЛОДИМИРА — дружина
АННА — донька з мужем **ЛЮБОМИРОМ КОЦЮБОЮ**
ЮРІЙ, АНДРІЙ і ЕВГЕН — внуки
Брати і Сестра та численна Родина на Рідних Землях

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПЛАСТ
СТАНИЦЯ в НЮ ЙОРКУ

З великим болем сповіщаємо усі Пластові Улади й Українське Громадянство, що на 23-му році життя відійшов від нас на **ВІЧНУ ВАТРУ**

ст. пл.

ЮРІЙ СУЛЖИНСЬКИЙ

член 7-го Куреня УСП „Чота Крилатих", виховник і зв'язковий Пластової Станиці в Ню Йорку і Йонкерсі.

•

ВШ. Батькам, Братові і Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття.

СТАНИЧНА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в НЮ ЙОРКУ

•

Замість квітів на могилу, складаємо 25.00 долярів на *Виховний Фонд ім. О. Тисовського.*

7 КУРІНЬ УСП-ів і 18 КУРІНЬ УПС „ЧОТА КРИЛАТИХ"

ділиться сумною вісткою з усіми Пластунами, що 4-го жовтня 1968 року в Ню Йорку відійшов на Вічну Ватру передчасно, на 23-му році життя наш Дорогий Друг

бл. п. стрілець

ЮРІЙ ІВАН СУЛЖИНСЬКИЙ

(КРЯЧ)

Член 7-го Куреня УСП-ів „Чота Крилатих", писар Куреня, бувший виховник і зв'язковий 21-го Куреня УПЮ-ів в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 8-го жовтня 1968 р. о год. 10-ій рано з похоронного заведення П. Яреми до церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на цвинтар в Йонкерс.

•

ВШ. Батькам, Братові і Родині, висловлюємо наші найщиріші співчуття.

ГЕНЕРАЛЬНА СТАРШИНА КУРЕНІВ „ЧОТА КРИЛАТИХ"

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Шкільного Товариша нашого Сина

ЮРІЯ СУЛЖИНСЬКОГО

складаємо 25.00 долярів на Храм св. Софії у Римі.

•

Опечаленим Родичам і Родині Покійного, складаємо щире співчуття.

Родина **КУРОВИЦЬКИХ**

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

СТЕПАНІЇ з ТАНАСІЙЧУКІВ НОВОСІВСЬКОЇ

склали на Допомоговий Фонд ім. В. Залозецького при ЦОБУ:

по 10.00 дол. родини: С. Бервицький, Ст. Жуковська, І. Жуковський, А. Мареш-Джулинська, Я. Паладій, І. Танцук, о. І. Ткачук, В. Шерей і М. Шпитко;
по 5.00 дол.: М. Васильчук, А. Вельничук, О. Венке, П. Григорович, М. Григорович, М. Гудима, о. О. Іванюк, П. Кучеряк і С. Суховерський.

Центральне Об'єднання Буковинців-Українців в Америці

Замість квітів на могили

бл. п. д-ра **МИРОНА ДОЛЬНИЦЬКОГО**

та

бл. п. рад. **ВОЛОДИМИРА БАРАНЕЦЬКОГО**

складають 50 долярів на Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті

Марія, Аріядна і Ярослав **ТЕРЛЕЦЬКІ**

ШКІЛЬНИЦТВО І ВИХОВАННЯ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ЧЕРГОВИХ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ УККА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Організації Оборони Лемківщини, в якому взяли участь д-р Ярослав Падох і мгр Іван Базарко.

Фінансове звідомлення

Про фінансовий стан УККА звітував касир д-р Я. Падох .За час від 1-го січня 1968 року по 30-те вересня 1968 р. вплинуло до каси УККА: на УНФонд, членські вкладки і Національний Даток— $41.036.96; на видавництво — „Український Квартальник". „Український Бюлетень" і книжки — $2.174.78; інші вплати, жетони, дотації — $4.111.29 так що разом за цей період до каси УККА вплинуло $ 47,323.07. Ці впливи дозволили покрити всі видатки, зв'язані з працею УККА і у висліді залишилося сальдо на 1-е жовтня ц. р. $2,138.77. По фінансовому звіті вив'язалася дискусія, в якій забирали слово члени Екзекутиви, дораджуючи поробити різні заходи, щоби збільшити вплив до каси УККА.

Екзекутива УККА на тому ж засіданню висловила подяку всім жертводавцям Національного Датку, як і всім тим громадянам-патріотам, що не жаліли свого труду і часу і віддали багато праці, щоб перевести збірку Національного Датку, в своєму терені. В цей спосіб ми власними українськими фондами покриваємо всі кошти на потреби національної праці і тому ми можемо нашу політичну роботу вести гідно й незалежно. Тому прохання до всіх тих, які ще не встигли в цьому році зложити своєї пожертви до УНФонду — зробити це негайно. Підсилення каси УККА новими і щедрими пожертвами уможливить йому переведення багатьох важливих політичних акцій, запланованих до виконання ще в цьому році.

Звідомлення проф. Л. Добрянського

Проф. Л. Добрянський звітував за свою діяльність на зовнішньому відтинку у Вашингтоні. В останньому часі, коли Президент Джансон іменував редактора щоденника „Вашингтон Пост" І. Віггінса репрезентантом Америки до Об'єднаних Націй, то в тій справі в Сенаті, в Комісії Закордонних Справ відбулося переслухання, на яке також для зізнань був покликаний проф. Л. Добрянський. Його зізнання були широко коментовані в пресі і вони увійшли до Конгресових Рекордів. На лист до державного секретаря Діна Раска з протестом і засудом інвазії Чехо-Словаччини прийшла відповідь за підписом директора для справ Совєтського Союзу Адольфа Дабса, в якім було з'ясоване становище Державного Департаменту до подій в Чехо-Словаччині. Ця відповідь була вповні друкована в українській пресі. В дальшому в своєму звіті проф. Л. Добрянський звернув увагу на важливість участи українців у президентських виборах, бо в цей спосіб ми можемо використати виборчу кампанію для посилення інформацій про українські справи. Професор навів приклад Фінексу, Арізона, і різних місцевостей в Норт Дакоті, в яких малочисленна українська група робить ефективні зовнішні акції, які між американськими глядачами залишають враження, що українська група є ініціятивна і пробоєва і під її прапором йдуть інші національні групи.

Зустріч з отцем д-ром В. Кушніром

В дні 20-го вересня ц. р. сімох членів Екзекутиви УККА взяло участь в зустрічі з президентом Секретаріяту СКВУ о. д-ром Василем Кушніром. В часі тієї зустрічі обговорено цілий ряд проблем, які стоять перед Секретаріятом СКВУ ,одним із співтворців якого є УККА. Про цю зустріч звітували: Йосип Лисогір і проф. Богдан Гнатюк.

Скликання Статутової Комісії УККА

Порішено в короткому часі скликати засідання Статутової Комісії УККА. Перед її скликанням буде розісланий окремий обіжний лист до всіх центральних організацій, що є складовими частинами УККА, щоби вони подали свої суґестії відносно змін в статуті УККА.

Про працю в Головній Канцелярії, як і про видавничі справи звітував директор Канцелярії мгр І. Базарко. Він також зреферував наспілу у міжчасі кореспонденцію.

Всі звідомлення по передискутованню були прийняті до відома.

Засідання почалося о годині 7-ій, а скінчилось о год. 11-ій. Ним провадив Екзекутивний віце-президент Й. Лисогір, а секретарював Ст. Сринський.

Наступне засідання порішено скликати в дні 8-го листопада 1968 р.

ІСТОРІЯ І НАЙНОВІШІ ЧАСИ

Під час споруджування кітловини для будови першого в Києві 24-поверхового будинку робітники вирили декілька історичного походження речей. На місце праці викликано членів АН УССР, на чолі з „учасником експедиції В. Суховєєвим". Вони, як писала „Молодь України" з 27 вересня, „виявили залишки жител і господарчих будівель IX-XIII століть. Знайдено цікаві керамічні вироби, а також пряслиця, наконечник стріли, залізні цвяхи, ножі та бронзові ювелірні вироби. Нові знахідки розширюють наші знання про древній Київ". Зауважимо, що на такі обстеження з АН УССР посилають переважно науковців з характерними прізвищами, типу Суховєєва, Матвєєва, Волкова тощо. Совєтські газети ніколи не повідомляють про знахідки грошей з княжих часів, адже на них вибкарбувані княжі державні українські герби — тризуби.

Конґрес плянує якнайскорше закінчити працю

Вашингтон. — 90-ий Конґрес ЗСА з поспіхом викінчує важливіші законопроєкти, бо в цьому тижні, можливо що дже в четвер, хоче закінчити другу сесію, щоб конгресмени та частина сенаторів могли взяти участь у виборчій кампанії, бо вибори вже недалеко 5-го листопада. Та закінчення сесії залежить не так від того, скільки залишається невирішених законопроєктів, як від того, чи президент Джансон внесе до Сенату на затвердження номінації головного судді Найвищого Суду ЗСА, — і чи Сенат схоче вирішувати ратифікацію закону про обмеження атомової зброї. Провідник демократів в Сенаті сенатор Майк Менсфілд заявляє, що він не буде предкладати до ратифікації атомовий договір із СССР, бо немає виглядів, щоб тепер можна було вирішити цю справу.

Філядельфія готується до відзначення 50-річчя Листопадового Зриву

Філядельфія (м. в.). — Зібрані представники українських організацій міста Філядельфії на своїх нарадах 25 вересня 1968 одноголосно вибрали Ювілейний Комітет для відзначення Золотого Ювілею Листопадового Зриву, який відбувся пам'ятного дня 1-го листопада 1918 року у Львові. Цьогорічне святкування є Золотим Ювілеєм Листопадового Зриву, до відзначення якого готовляться українці у Філядельфії з широкою програмою. До складу Ювілейного Комітету увійшли: проф. Микола Алексевич — голова, д-р Іван Олексишин і д-р Микола Ценко — заступники, Богдан Артимиш — секретар, інж. Роман Левицький — скарбник. Члени: маестро Володимир Шашаровський, ред. Микола Вайда, ред. А. Луцький, інж. М. Нич, Андрій Кігічак, Павло Пришибинський, Микола Ящук і Степан Шеремета. До Контрольної Комісії мгр Т. Онуферко і Роман Беднарський. В суботу, 9-го листопада 1968 р. в авдиторії св. Йосафата на Фрекфорді, відбудеться репрезентаційний Ювілейний Бенкет. Святочну промову виголосить д-р Стахів. Відбудеться апель учасників визвольних змагань, а мистецьку частину поведе маестро В. Шашаровський, який у новій формі з участю мистців поезією та піснею представить Листопадовий Зрив. По бенкеті танці теж з відповідною програмою. Ювілейним Бенкетом керуватимуть д-р М. Ценко (тостмайстер) і ред. А. Луцький. В суботу, 2-го листопада відбудуться радіопрограми, присвячені 50-річчю Листопадового Зриву. Появиться однодніва, відбудеться вистава пам'яток, а теж Комітет видасть ювілейну відзнаку. Передбачається, що українська громада міста Філядельфії візьме численну участь у панахидах за спокій душ наших воїнів, а теж у всіх ювілейних святкуваннях, які відбуватимуться, почавши 1-им листопадом включно з Бенкетом 9-го листопада.

Капітан Степан Олек

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ного літака. Здача в полон понад 100 ворожих вояків впродовж одного дня — це дотепер найбільший успіх психологічної війни в тому районі, а може і у всій в'єтнамській війні. Капітан Ст. Олек, з ініціятиви якого летунський ескадрон в Америці під час вишколу мав за свій бойовий знак — український герб Тризуб, — походить із Шикаґо, є членом УНСоюзу, як і його батьки. Його мати п-ні Олена Олек є головною радною УНСоюзу. Аж через два місяці після виняткового успіху капітана С. Олека, в тому ж районі Південного В'єтнаму майор летунства Ричард Ровленд здобув нову поважну перемогу: завдяки його закликам і листівкам здались у полон 95 ворожих вояків. Та дотепер ще ніхто не перевищив, сказати б, українського рекорду, що його здійснив капітан американського летунства Степан Олек у боротьбі проти комуністів у В'єтнамі.

УКРАЇНЦІ АВСТРАЛІЇ НА НТШ У ФРАНЦІЇ

Сідней. — З ініціятиви Української Центральної Шкільної Ради була проведена збірка під кличем „Нашим науковцям у Сарселі НТШ", що дала разом понад 400 дол. Всім жертводавцям і збірщикам керівництво УЦШРади в Австралії винесло подяку, а зібрану суму переслано до Сарселю на руки проф. д-ра Володимира Кубійовича, головного редактора гаслової „Енциклопедії Українознавства".

ЮНАЧКИ ДЕБЮТУВАТИМУТЬ НА СВОЄМУ БАЛЮ

Філядельфія. — Багато дівчат віком 16-18 років дебютуватимуть на своєму Балю Дебютанток, що відбудеться увечорі 12 жовтня на Франкфорді в авдиторії св. Йосафата, заходами Осередку й Відділу Ю. СУМ. Від цього балю, аранжерами якого будуть гості з Ню Йорку, організатори бажають започаткувати т р а диційні щорічні зустрічі молоді. Оркестра Б. Гірняка з Пассейку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1968 р.

ШИКАҐО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. Арх. Михаїла — 157 Відд. о год. 7:30 веч. в Домі СУМА при 1923 — Зах. 51 вул. Проситься чл. прибути. Інж. М. Харів, гол., В. Матичак, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секретар.

СУБОТА, 19-го ЖОВТНЯ 1968 р.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Місячні збори Т-ва І. Франка — 266 Відд. о год. 7:30 веч. в залі Горожанського Клюбу. На порядку: звіт з Окружних Зборів, які відбулися 28-го вересня ц.р. Є інші важні справи. Проситься чл. прибути. — В. Труфин, секр.

HAMTRAMCK, Mich. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича 94 Відд. о год. 6-ій веч. в Укр. Демокр. Клюбі, 2376 Грилінґ вул. — М. Бориськевич, рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 6072. Потвора атакує!

Їхній бамбуковий міст до берега кратера тягнувся через глибоку кратерову воду і був майже готовий, коли заатакувала потвора озера... із глибини Іта. — Малощо мене не зловив!

— Ви мали слушність, Іто... Я повинен був вбити цю потвору, коли ми мали нагоду!

— Це могла бути катастрофа! Я не збираюся ще раз гратися з вашою безпекою! — Ви зловіть потвору на линву, як її в найближчому часі побачимо, — і дозвольте мені її вбити!